

В. Гремукса - Донський

БАНКА

ПРО КОЗУ

ТА ВОВКА

НД

В

Н

LIBRARY AND MUSEUM
UKRAINIAN CULTURAL & EDUCATIONAL CENTRE
WINNIPEG, MAN., CANADA

В. ГРЕНДЖА - ДОНСЬКИЙ

Байка про козу та вовка

ВИДАВНИЦТВО: «НАШИМ ДІТЯМ»

Регенсбург — Мюнхен, 1946 — О. П. Д. Л.

Зредагував С. Гординський

Ілюстрації й обкладинка

Витовта Манастирського

БАЙКА
про козу та Вовка

ЧЕРВОНА КУРОЧКА
(Байочка для наймолодших)

СТОЯЛА В ЛІСІ СКРОМНА ХАТКА,
І В ТІЙ ХАТИНОЧЦІ ЖИЛА
СТАРА КОЗА ТА КОЗЕНЯТКА, —
РОДИНА ГАРНА ТО БУЛА.

КОЗА ЩОДНЯ СОБИ НАДВОРІ,
ЧИ В ЛІСІ, ДЕ ТРАВУ ПАСЕ,
А КОЗЕНЯТОЧКАМ ГОВОРИТЬ,
ЩОБ ДВЕРІ ЗАМИКАЛИ ВСЕ.

СИДЯТЬ МАЛЕНЬКІ У ХАТИНІ,
БАДЬОРІ, МУДРІ, ХОЧ БУДИ,
А ЇХ МАТУСЯ В ПОЛОНИНІ
ПАСЕТЬСЯ Й ХОДИТЬ ДО ВОДИ.

ДОДОМУ ШВИДКО ПОВЕРТАЄ,
ДО РІДНИХ, ДОРОГИХ ДІТОК,
І ЗДАЛЕКА НА НИХ ГУКАЄ,
АБО ЗАДЗВОНИТЬ У ДЗВІНОК.

А ПОТІМ ДО ДВЕРЕЙ ДУБОВИХ
ПІДІДЕ І — СТУК-СТУК РІЗЬКОМ,
І ДО МАЛИХ ДІТОК ПРОМОВИТЬ
СВОЇМ ТОНЕНЬКИМ ГОЛОСКОМ:

— КОЗЕНЯТОЧКА,
ГОЛУБ'ЯТОЧКА,
ВІДЧИНІТЬ,
ВІДМІЄНІТЬ,
ВАША МАТИ НАДІЙШЛА,
МОЛОЧКА ВАМ ПРИНЕСЛА.

МАЛІ ЦЮ ПІСНЮ ЯК ПОЧУЮТЬ,
СКОРЕНЬКО ДВЕРІ ВІДМІЄНУТЬ,
МАТУСЮ РІДНУ ПОЦІЛЮЮТЬ
І МОЛОЧКА СОБИ ПОССУТЬ.

ПОГРАЮТЬСЯ СОБИ НА ГАНЬКУ,
І МАТИ ЗНОВ ІДЕ У ГАЙ...
АЛЕ ОДНОГО ДНЯ ІЗРАНКУ
СЛОВА ПІДСЛУХАВ ВОВЕ-ГУЛЬТАЙ.

ВОВЧИЩЕ ХИТРО ПРИТАЇВСЯ,
А ЯК БОЗА ПШЛА, ПРИБІГ
І ПІД ДВЕРИМА ОПИНІВСЯ,
ТА СТУЖНУВ ЛАПОЮ ДО НИХ.

ПОЧАВ ЩЕ Й ГРИМАТИ ДВЕРИМА,
ЩО МАЛО ЇХ НЕ ПОЛОМИР,
СЕРДИТО ЗАВЕРТІВ ОЧИМА
І ГРУБИМ ГОЛОСОМ ЗАВИВ;

— КОЗЕНЯТОЧКА,
ГОЛУБ'ЯТОЧКА,

ВІДЧИНІТЬ,
ВІДІМКНІТЬ,
ВАША МАТИ НАДІЙШЛА,
МОЛОЧКА ВАМ ПРИНЕСЛА.

ОТ, НАЛЯКАВ ТОДІ ВОВЧИЩЕ
МАЛЕНЬКИХ, БІДНИХ КОЗЕНЯТ,
ПОЧУЛИ ВОВЧИЙ ГОЛОСИЩЕ
І ЗІ СТРАХОМ КРИЧАТЬ:

— МАТУСЯ ДЕСЬ У ЛУЗІ,
ПШІЛА ПОНАД СТАВОК,
У НАШОЇ МАТУСІ
ТОНЕНЬКИЙ ГОЛОСОК!

ТА ВОВК НА ХИТРОЦІ УЗЯВСЯ,
ЗМІНИТИ ГОЛОС ЗАХОТІВ
ВІН НА КОЗЯТИНУ ЛАДНАВСЯ,
БО ТРЕТІЙ ДЕНЬ УЖЕ НЕ ЇВ.

В СЕЛО ЗАБІГ ХИТРУН НЕСИТИЙ.
— Я ПІДДУРЮ ЇХ, — ВІН СКАЗАВ.
ПОЧАВ ВІН ЦИГАНА ПРОСИТИ,
ЩЕ Й ДВА КАРБОВАНЦІ ПОДАВ.

— ОЙ, КОВАЛИКУ-ЦИГАНЕ,
ДОБРИЙ МАЙСТРЕ, ЛЮБИЙ ПАНЕ,
ОЙ, КОВАЛИКУ ЛЮБЕСЕНЬКИЙ,
ВИКУЙ МЕНІ, ВИКУЙ
ГОЛОСОК ТОНЕСЕНЬКИЙ!

ЗРОБИВ ЙОМУ ЗА ДВА ДУКАТИ
ТОНЕНЬКИЙ ГОЛОСОК МАФТЕЙ,
ТОДИ ВЕРНУВСЯ ВОВК ДО ХАТИ,
ЗАСТУКАВ ЗНОВУ ДО ДВЕРЕЙ:

— КОЗЕНЯТОЧКА,
ГОЛУБ'ЯТОЧКА,
ВДЧИНІТЬ,
ВДІМКНІТЬ,
ВАША МАТИ НАДІЙШЛА,
МОЛОЧКА ВАМ ПРИНЕСЛА.

МАЛЕНЬКІ ДУМАЛИ: ЦЕ МАТИ,
І ВДІМКНУЛИ ВМИТЬ ЗАМОК,
ВОВК ГАРКНУВ ГРІЗНО СЕРЕД ХАТИ
І КОЗЕНЯТ ЗАГНАВ В КУТОК.

ПОБИВ ТАРЕЛІ І ГОРНЯТКА,
У КОЖЕН КУТ ВІН ЗАГЛЯДАВ,
ЛОВИВ ВІДНЕНЬКІ КОЗЕНЯТКА,
ОДНО ЗА ОДНИМ ЇХ КОВТАВ.

ЛІШЕ НАЙМЕНШЕ ВРЯТУВАЛОСЬ,
ВТЕКЛО Й СХОВАЛОСЬ ЗА ПІЧ,
ЛИБОНЬ І ДИХАТИ БОЯЛОСЬ,
БО ДОБРЕ ЗНАЛО, В ЧОМУ РІЧ.

А ВОВК ПІШОВ, ЩОБ ВІДПОЧИТИ,
ПІД БУКОМ ВІН СОБИ ЛЕЖАВ,
ЗАБУВШИ ЛЮЛЬКУ ВІДЛОЖИТИ,
У ХОЛОДКУ ВІН ЗАДРІМАВ.

КОЗА ДОДОМУ ПОВЕРНУЛАСЬ,
А В ХАТІ — КОЗЕНЯТ НЕМА...
ЖУРБА ВІДНЕНЬКУ ОГОРНУЛА,
РИДАЛА, ПЛАКАЛА ВОНА:

— ОЙ, КОЗЕНЯТОЧКА МОЇ,
ОЙ, ГОЛУБ'ЯТОЧКА МОЇ,
НАВИЩО ДВЕРІ ВІДЧИНЯЛИ,
ЧОМУ ВИ ВОВКА НЕ ПІЗНАЛИ?..

З-ПІД ПЕЧІ КОЗЕНЯ ОЗВАЛОСЬ
І ВСЕ ПРО ВОВКА І БРАТІВ
ВОНО МАТУСІ РОЗКАЗАЛО,
ЯКЕ ВОВК ЛИХО НАРОБИВ.

НА ЦЕ МАТУСЯ РУДОБОКА
ПІШЛА СОБИ НА МОРИЖОК,
І ВИГОСТРИЛА КРАЙ ПОТОКА
НА КАМЕНІ ТОНКИЙ РІЖОК.

ІДЕ ШВИДЕНЬКОЮ ХОДЮ,
А ВОВК ЩЕ НА ТРАВІ ХРОПІВ.
І ТУПНУЛА ВОНА НОГОЮ:
— ДІТОК МОЇХ ТИ, ВОВЧЕ, З'ІВ!

ЗБУДИВСЯ ВОВК, ПОЧАВ БРЕХАТИ:
— ОЙ, КУМО, КУМОНЬКО МОЯ,
ВІДКОЛИ ХОДЖУ ПОЛЮВАТИ,
ДІТЕЙ ТВОЇХ НЕ БАЧИВ Я.

АЛЕ МАЛЕНЬКІ КОЗЕНЯТА
МАТУСИН ГОЛОС ПІЗНАЮТЬ
І ПОЧИНАЮТЬ ВРАЗ КРИЧАТИ
У ВОВЧИМ ЖИВОТІ: МИ ТУТ!

А МАТИ ОКОСА ПОГЛЯДАЄ
І ВОВКА — БАХ! — РІЖКОМ В ЖИВІТ,
РОЗДЕРЛА ШКУРУ Й ВИБИРАЄ
ДІТЕЙ СВОЇХ НА ЯСНИЙ СВІТ.

ПІШЛИ ВОНИ МЕРЩІЙ ДОДОМУ,
НА ВТІХУ МАТЕРІ — ЖИВУТЬ,
АЛЕ ТЕПЕР УЖЕ НІКОМУ
ВОНИ ДВЕРЕЙ НЕ ВІДІМКНУТЬ.

А ВОВК ЗАЇХАВ ДО КРАВЧИХИ,
НИТКАМИ ЧЕРЕВО ЗАШИВ,
ЯКБИ НЕ ПРИГОДИЛОСЬ ЛИХО,
СТО РОКІВ БУВ БИ ВІН ПОЖИВ.

А ТО ВІН ЗАБЛУКАВ У ГУЩУ,
КОЛИ ЯКРАЗ ЧИГАВ ЛОВЕЦЬ,
ТАМ ПІД РУШНИЦЮ ВЛІЗ ГРИМУЩУ
ЦАБАХ! — І ВОВКОВІ КІНЕЦЬ!

Червона курочка

(БАЙОЧКА ДЛЯ НАЙМОЛОДШИХ)

ХОДИЛА ЧЕРВОНА КУРОЧКА ПО ДВОРУ І ВОДИЛА ЗА СОБОЮ СВОЇХ КУРЧАТОК.

ЗНАЙШЛА ВОНА ПШЕНИЧНЕ ЗЕРНЯТКО.

— ХТО ПОСАДИТЬ ЗЕРНЯТКО? — ВОНА СПИТАЛА.

— НЕ Я, — СКАЗАЛА ГУСКА.

— НЕ Я, — СКАЗАЛА КАЧКА.

— ТО Я ЙОГО ПОСАДЖУ, — ВІДПОВІЛА КУРОЧКА І ПОСАДИЛА ЗЕРНЯТКО.

ЯК ПШЕНИЦЯ ПОСПІЛА, ВОНА СПИТАЛА:

— ХТО ПОВЕЗЕ ЗЕРНО ДО МЛИНА?

— НЕ Я, — СКАЗАЛА ГУСКА.

— НЕ Я, — СКАЗАЛА КАЧЕЧКА.

— ТО Я ПОВЕЗУ, — СКАЗАЛА КУРОЧКА Й ПОВЕЗЛА.

ПРИВЕЗЛА КУРОЧКА БОРОШНО ТА Й ПИТАЄ:

— ХТО СПЕЧЕ ХЛІВ З ЦЬОГО БОРОШНА?

— НЕ Я, — СКАЗАЛА ГУСКА.

— НЕ Я, — СКАЗАЛА КАЧЕЧКА.

— ТО Я СПЕЧУ, — СКАЗАЛА КУРОЧКА І СПЕКЛА ХЛІВ.

ЯК ХЛІБ БУВ ГОТОВИЙ, ТО ЗНОВУ СПИТАЛА КУРОЧКА:
— А ХТО БУДЕ ХЛІБ ЇСТИ?
— Я, — СКАЗАЛА ГУСКА.
— І Я, — СКАЗАЛА КАЧЕЧКА,
АЛЕ КУРОЧКА ЇМ ВІДПОВІЛА:
— НІ, НЕ БУДЕТЕ ЇСТИ, БО Я ВАМ, ЛЕДАЧИМ, НЕ ДАМ.
ВИ НЕ ХОТІЛИ ПРАЦЮВАТИ. Я САМА ЙОГО З'ІМ.
І ПОКЛИКАЛА СВОЇХ ДІТОК ПОМАГАТИ.

With permission of U. N. R. R. A. Team 125.
Druck: Mittelbayerische Zeitung, Regensburg

ЦІНА: 2.— РМ

